

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 27.01.2020

Sayı: 2048

- 24516

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Anayasanın 98 inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 inci maddeleri uyarınca Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. .../.../2020

D. Müsavat DERVİŞOĞLU
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

25 Ocak 2020 tarihli ve 31019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2054 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca İzmir'in Çeşme ilçesinin Alaçatı mahallesinde yer alan 178 parsel arazinin ve İzmir'in Urla ilçesinin Zeytineli mahallesinde yer alan 333 parsel arazinin, toplamda ise her iki bölgede yer alan 511 parsel arazinin 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 8 inci maddesi ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27 nci maddesi uyarınca kamulaştırılmasına karar verilmiştir.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 8 inci maddesi "Taşınmaz Malların Turizm Amaçlı Kullanımını, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27 nci maddesi ise acele kamulaştırma usulünü düzenlemektedir.

Kamulaştırma usulü, doğası itibari ile mülkten yoksun kalma sonucuna yol açmaktadır. Acele kamulaştırma usulü zaman kaybına sebebiyet vermeksizin kamu yararının söz konusu olduğu acil durumlarda kıymet takdiri düzenlenerek, diğer kamulaştırma işlemlerinin sonradan tamamlandığı el konulma biçimidir. Bu kapsamda acele kamulaştırma usulü ile idareye, taşınmaza normal usulden daha kolay bir şekilde el konulmasına yol açan önemli araçlar sağlandığı aşikardır. Kamulaştırma Kanunun 27. maddesinde acele kamulaştırma yapılabilecek haller sınırlı olarak sayılmıştır. Bu haller, 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunun uygulanacağı yurt savunması çerçevesinde acele kamulaştırma, aceleliğine Cumhurbaşkanınca karar alınacak hallerde kamulaştırma ve özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda kamulaştırmadır.

MSB

Acele kamulaştırma usulü, 27 inci madde uhdesinde sayılan hallerden her birinde geçerli olmak kaydıyla, üstün kamu yararının mevcudiyeti şartına bağlanmıştır. 6.7.2017 tarihli ve E. 2017/782 K. 2017/2772 numaralı kararında Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu da kamulaştırma işleminin dayanması gereken üstün kamu yararına işaret etmektedir:

“...acele kamulaştırmada olağan kamulaştırmaya oranla özel koşulların varlığı aranmış ve üç durumda acele kamulaştırma yolu ile taşınmaza el konulmasına olanak tanınmıştır. Bu koşullardan ikisi Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya özel kanunlarda öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olması halleri şeklinde, açıkça sayılmak suretiyle, **üstün kamu yararının ve kamu düzeninin korunmasının gerçekleştirilmesi amacıyla** acele kamulaştırma yoluna gidilebileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda üçüncü koşul olan, aceleliğine Bakanlar Kurulu’na karar verilebilmesi için de, **kamu yararına ve kamu düzenine ilişkin olma halinin, maddede yer alan diğer iki koşula paralel nitelik taşıması** gerektiği açıktır.”

Bu doğrultuda, aşağıdaki soruların cevaplanmasını talep etme zarureti hasıl olmuştur:

1. Alaçatı ve Zeytineli mahalleleri uhdesinde bulunan ve toplamda 511 parsel arazinin acele kamulaştırılmasını öngören 2054 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının üstün kamu yararına dayanması gerekliliği ortadadır. Kararda bahsi geçmeyen üstün kamu yararı nedir?
2. İlgili kamulaştırma kararının alınmasına sebep olacak olağanüstü bir durum mevcut mudur?
3. İlgili kamulaştırma kararı ileriki tarihlerde gerçek yahut tüzel kişilere haksız ekonomik çıkar sağlayacak bir kaynak aktarımı sonucunun doğmasına sebep olacak mıdır?
4. İlgili bölgenin kamulaştırma işlemine konu olacak şekilde belirlenmesini sağlayan kriter nedir?
5. Acele kamulaştırma usulünün, gerçek kişilerin mülkiyet hakkına doğrudan müdahale eden ve ivedi olarak sonuç doğuran bir işlem olduğu göz önünde bulundurulursa, kamulaştırma işlemine ilişkin bölge sakinlerinin rızası yahut görüşleri alınmış mıdır?